

Atmintinė specialiesiems pedagogams

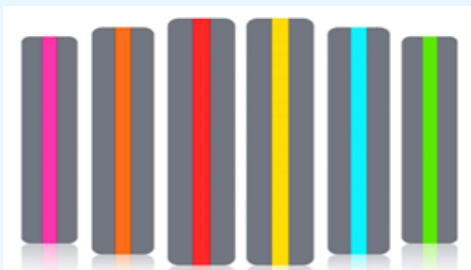
Kaip pritaikyti užduotis mokiniams, turintiems klausos sutrikimą

BENDROSIOS REKOMENDACIJOS

- aiškiai numatykite ir (suformuluokite) savo veiklos uždavinius;
- užtikrinkite mokymo(si) pagalbos tęstinumą;
- periodiškai aptarkite su kitais ugdytojais daromą pažangą;
- skirkite mokinio gebėjimus atitinkančią užduotį;
- raskite kuo aiškesnę informacijos pateikimo formą;
- pateikite informaciją keliais būdais: vaizdu, žodžiu, raštu, gestų k. ar video;
- naudokitės informacinių komunikacijos technologijų (IKT) priemonėmis, kurias mokinys gali valdyti savarankiškai: sustabdyti, paleisti, sulėtinti;
- skirkite daugiau laiko užduotims atlikti;
- kartokite tai, ko mokinys jau išmoko;
- naudokite tarpinį atsiskaitymą atliekant užduotis;
- tinkamai parinkite užduočių apimtis ir suplanuokite jas logiška seka;
- mokykite atlikti užduotį pagal sudarytą schemą, planą ar pavyzdį;
- aiškiai numatykite, kokias mokymo priemones naudosite;
- jei mokinys atlieka visas mokytojo pateiktas užduotis, papildomų užduočių neskirkite, leiskite užsiimti mėgiama veikla;
- mokykite pa(si)daryti, skatinkite ir leiskite naudotis atmintukais;
- naudokitės žinynais, vaizdo žodynais;
- skatinkite mokinių savarankiškumą;
- atsižvelgdami į mokinio gebėjimus, palaiptu mažinkite užduočių pritaikymą ar pagalbos teikimą;
- nuolat skatinkite ir girkite už meniausią pažangą.

SKAITYMAS

- skatinkite kuo daugiau skaityti, akcentuokite sėkmę;
- iš anksto aptarkite sąvokas ir kitą informaciją, kurios prireiks mokantis;
- prieš pateikdami tekstą, įsitinkite, kad visi žodžiai aiškūs ir suprantami;
- padėkite sutelkti dėmesį į skaitomą tekstą;
- skaitydami naudokite teksto žymeklį ar skaitymo juostą;
- skaitydami uždenkite tekstą, palikite tik vieną eilutę;

- iliustruokite nežinomus ar neaiškius žodžius;
- išmokus naujus žodžius kuo dažniau vartokite kalbėdami;
- mokykite naudotis tekste esančiomis užuominomis;
- iliustruokite ar schematiškai pavaizduokite teksto turinį, mokykite tai daryti ir mokinius;
- didesnės apimties tekstus suskirstykite ir nagrinėkite dalimis arba pastraipomis;

- prie užduočių nurodykite pastraipą, kurioje yra atsakymas;

SKELBIMAS

**APLANKYKITE PAŠILIŲ STUMBRYNĄ
PANEVĖŽIO RAJONE!**

Čia auginami stambiausi Europos laukiniai gyvūnai – Lietuvos stumbrai. Šie gyvūnai įtraukti į tarptautinę Raudonąją knygą. Maždaug 20 stumbrų gyvena aptvaruose ir dar 30 laisvėje. Stumbrynas įsteigtas 1969 metais. Lankytojai gali gėrėtis stumbrais nuo dengtos pakylės, atsikvėpti naujose pavėsinėse šalia stumbrų aptvaro bei ilgesnį laiką stebėti kaimenės gyvenimą. Tai galimybė gėrėtis stumbrais iš arti, stebėti kaip jie maitinasi, braižo savo didžiules nugaras į medžių kamienus, ilsisi saulės atokaitoje. Ekskursijos vadovas lankytojus supažindins su stumbrų gyvenimu, papasakos apie stambiausius laukinius gyvūnus.

Darbo laikas

P – nedarbo diena
A – 8 – 17 val.
T – 8 – 17 val.
K – 8 – 17 val.
P – 8 – 17 val.
Š – 8 – 17 val.
S – 8 – 17 val.

Pietų pertrauka nuo 13 iki 14 val.
Stumbrai šeriami: 10–11 val.
Siūloma ekskursiją užsisakyti iš anksto adresu: Petriškių k., Panevėžio r. arba telefonu (nr. +370 45 593339).

3 užduotis

Atsakykite į klausimus.

1. Kur galima pamatyti stumbrus? (1)
2. Ką lankytojai gali veikti ir stebėti stumbryne? (3)
3. Kokiomis dienomis stumbryną galima aplankyti? (4)
4. Ką reikia padaryti iš anksto (prieš važiuojant į stumbryną)? (5)

4 užduotis

Parašyk draugui elektroninį laišką ir pakviesk jį važiuoti su tavimi pažiūrėti stumbrų. Nepamiršk parašyti:

1. Kreipinio (Pvz., Tomai, Egle, ...);
2. Turi parašyti, kur yra stumbrynas; (1)
3. Ką jame galima pamatyti; (2)
4. Kada (kokią dieną ir kokią val.) tu planuoji ten važiuoti.

48

Šaltinis: Skaitiniai. Pradinių klasių mokiniams, turintiems klausos sutrikimų. Pirmoji komplekto dalis. 2011, Žemaitijos spauda, psl. 48.

- įsitikinkite, ar mokinys suvokia perskaitytą tekstą, paklausdami: „Pasakyk, apie ką čia rašoma?“;
- padėkite perskaityti tekstą ar pateiktą užduotį;
- paryškinkite ar pabraukite kirčiuotą skiemenį ir / ar skyrybos ženklus;

Ką supratai perskaitęs tekstą „Bitė“?
 1. Kas yra teksto veikėjai?
 2. Kur viskas vyko?
 3. Papasakok tekstą „Bitė“. Remkis paveikslėliais.

Kaip viskas prasidėjo?

Kas vyko toliau?

Kaip viskas baigėsi?

 Jeigu nori sužinoti daugiau miško gyventojų nuotykių, perskaityk Raimondo J. Nabaus knygą „Žalios pėdos“.

Kas pavyko? Ko reikia pasimokyti? Atsiversk 67 puslapį.

Šaltinis: Taip! Lietuvių kalba. Vadovėlis. 1 klasei. III dalis. V. Dailidienė, D. Jakavonytė-Staškuvienė, N. Kasperavičienė. 2016. Psl. 81.

Zuikis ir ežys.

Bėga ežys ir mato zuikį. Ežys sako:
 – Zuikeli, zuikeli, ką tu veiki?

Zuikis atsako:
 – Po lazdynu tupiu. Zylės lizdelį saugau.
 Su zylės vaikais kalbu.

|| Ką sako ežys?
 Ką atsako zuikis?

147

Šaltinis: L. Morkevičienė. Mokomės skaityti. Vilnius. 1996. Psl. 147.

- neverskite skaityti prieš klasę, nereikalaukite raiškios intonacijos;
- jei sunku pasakoti, leiskite mintis perteikti raštu, gestų kalba ar iliustruoti;
- sudarykite skaitomo teksto planą (galima naudoti paveikslėlius), leiskite juo naudotis pasakojant;
- pritaikykite tekstą vaiko poreikiams (sutrumpindami, išryškindami pagrindinę informaciją).

RAŠYMAS

Rašinėlis
Gerai vaikai
pamiškė
aikštelė

1 berniukai daug sniego

2 trupiniai lašiniai daržovės

3 paukščiai lesa žuikiai grauziai

4

prisinigo atėjo į
atsinešė *kantuos*
nukasė *sniegą*
padarė *gerą dantą*

pabėrė ant žemės
pakabino ant *šakos*
padėjo po *egle*

atskrido *paukščiai*
ėmė lesti
atskubėjo *žuikiai*
buvo alkani
ėmė graužti

pasislėpė už medžio
žiūrėjo į ir
džiaugėsi
dėkojo

AŠTUONIOLIKTOJI SAVAITĖ 47

- jei sunku rašyti, leiskite mintis perteikti žodžiu, gestų kalba, iliustruoti;
- jeigu neįskaitomas raštas, leiskite rašyti naudojantis kompiuteriu;
- kūrybiniuose darbuose galite pateikti atitinkamą žodynėlį;
- leiskite naudotis pagalbine medžiaga: raidynu, taisyklių aplankais, schemomis ir pan.;
- šalia užduočių pateikite pagalbinių klausimų;
- galite pateikti iliustruotų sakinių;

			
<u>T</u> omas skaičiuoja. (kas?)	<u>R</u> okas skaito <u>knyg</u> a. (kas?) (ką? - <u>a</u>) rašo. (kas?) kerpa (kas?) (ką? - <u>iu</u>)

Paveikslėlių šaltinis – internetas.

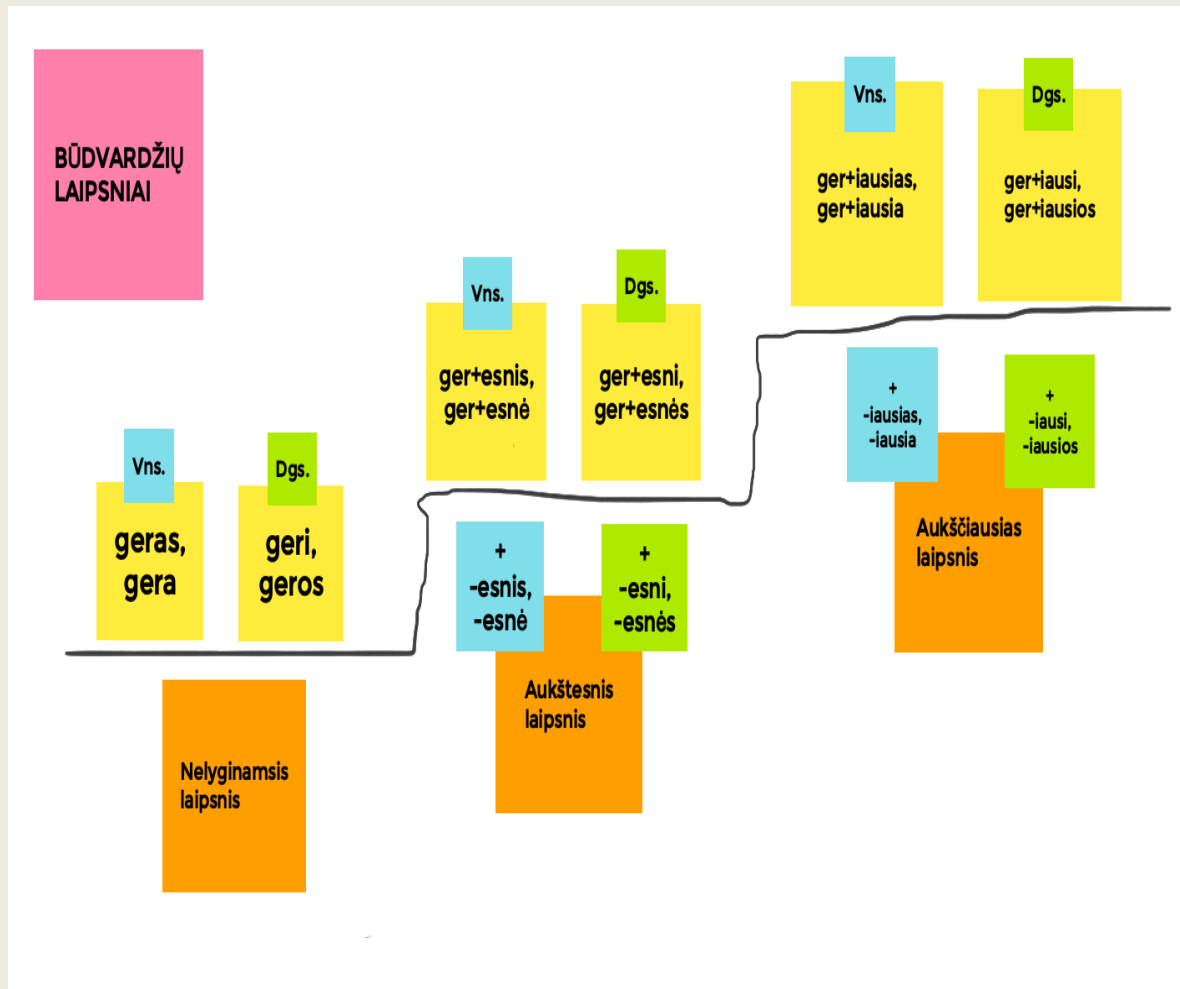
Šaltinis: Mokomės kalbėti. Vadovėlis 1 kl. Antroji knyga. I dalis. L. Barzdonytė-Morkevičienė, Z. Norvaišienė. Kaunas. 2005. Psl. 47.

- nerekomenduojami diktantai, vietoje jų skirkite kitą užduotį;
- užduotys, kuriose reikia įrašyti praleistas raides, kelia sunkumų;
- kuo anksčiau identifikuokite mokymosi sunkumus;
- gramatikos taisykles pateikite vaizdžiai, schematiškai (jeigu įmanoma);

- temas siekite su gyvenimiška patirtimi.

Paveikslėlių šaltinis „lavinamukai.lt“.

MATEMATIKA

- vaizdžiai pateikite skaičiavimo uždavinius;
- mokykite iliustruoti ar schematiškai pavaizduoti uždavinio sąlygą (galima naudoti skaitmeninę sąveikiąją lentą „Google Jamboard“);
- pateikite kuo daugiau gyvenimiškų pavyzdžių bei su tuo susijusių užduočių;
- skatinkite žinias taikyti praktiškai;
- mokykite nuosekliai fiksuoti informaciją (skaičiavimo uždavinys skaitomas ir nuosekliai iliustruojamas kiekvienas sakiny ar frazė).

Užduotis.

Pirmą kartą ūkininkas į parduotuvę nuvežė 800 kg bulvių, antrą kartą - 1200 kg, trečią kartą - 2 kartus mažiau negu pirmą ir antrą kartą kartu sudėjus. Kiek kilogramų bulvių ūkininkas nuvežė trečią kartą?

Pirmą (1) kartą

Antrą (2) kartą

Trečią (3) kartą

"pirmą ir antrą kartą kartu sudėjus" (+)

$$800 \text{ kg} + 1200 \text{ kg} = 2000 \text{ kg}$$

2 kartus mažiau (:)

$$2000 \text{ kg} : 2 = 1000 \text{ kg}$$

Atsakymas:

1000 kg

Kuriame
Lietuvos ateitį
2014–2020 metų
Europos Sąjungos
fondų investicijų
veiksmų programa

NACIONALINĖ
ŠVIETIMO
AGENTŪRA

Parengė specialioji pedagogė Laura Šližienė
Projektas Nr. 09.2.2-ESFA-V-707-03-0001
„Įtraukiojo ugdymo galimybių plėtra, I etapas“
Projektą remia Europos socialinis fondas